

Vaiz, konuyu sunarken önemli alıntılarını kaynağını ifade etmelidir. Okunan ayetlerin bulunduğu sure, hadislerin alındığı kaynak belirtilmelidir. Örneğin; “Yasin suresinde şöyle buyruluyor”, “Buhârî ve Müslim hadisidir”, “Tirmizi’nin naklettiğine göre” gibi. Bu durum cemaatin vaize olan güvenini artırır. Ayrıca hem cemaati okumaya yönlendirir hem de onların dinî literatüre aşinalık kazanmasını sağlar.

PAYLAŞALIM

Bir din görevlisi ile din hizmetlerinde karşılaştıkları zorluklar ve çözüm önerileri hakkında konuşunuz. Edindiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

Hutbeyi Sunarken Dikkat Edilecek Tutum ve Davranışlar:

* Hutbe metni dil bilgisi açısından kontrol edilme- li, metindeki düşük cümleler ve anlatım bozuklukları giderilmelidir. Hutbede uzun cümlelere ve uzun heceli kelimelere yer verilmemelidir. Cümle uzunluğu 6-8 keli- meyi geçmemelidir.

* Hutbe yazılı metinden okuma veya metinsiz konu- şma hâlinde iki türlü sunulabilir. İrticalî konuşma en etkili şekil olsa da, konuşma bütünlüğünü sağlamak için hati- bin elinde kısa bir notun bulunması gerekir.

* Hutbe sırasında sesli olarak okunan Arapça dualar tane tane ve hitabet üslubuyla makamsız olarak sunul- malıdır. Harfler doğru telaffuz edilmelidir.

* Hutbede ses tonu çok iyi ayarlanmalıdır. Hutbeyi çok yüksek sesle okumak kadar cılız bir sesle okumak da hutbenin kalitesini düşürür.

* Hutbe, tamamen metinden okunmamalı, cümle aralarında, ara hitaplarda cemaatle göz teması kurul- malıdır.

* Gerekli durumlarda bazı önemli cümleler tekrar edilebilir.

* Hutbede verilen mesajlarda müjde ve uyarı denge- si gözetilmelidir.

* Hutbelerde detaylı bilgilerden kaçınmalı, halkın an- layabileceği şekilde etkili, yönlendirici, eğitici-öğretici ve özlü mesajlar verilmelidir.

NOT EDELİM

Halife Hz. Ebu Bekir’in (r.a.) ilk hut- besı: Hz. Muhammed’in (s.a.v.) vefa- tının ardından halife seçilen Hz. Ebu Bekir (r.a.), minbere çıkarak aşağıda- ki hutbeyi okumuştur: “Ey insanlar! Size halife oldum. Ancak bu sizden daha hayırlı olduğumu göstermez. Doğruluktan ayrılırsam beni uyarın. Doğruluk emanet, yalancılık hıyanet- tir. İçinizde zayıf olan, hakkını alıncaya kadar benim yanımda kuvvetlidir. İç- nizde kuvvetli olan ise başkası, ondan hakkını alıncaya kadar benim yanı- da zayıftır. Bir millet, Allah yolunda ci- hattan vazgeçerse Allah’ın gazabına uğrar, perişan olur. Bir millette kötülük yaygın ve revaçta olursa Allah o mil- leti belaya düşürür. Allah ve Resulüne itaat ettiğim sürece bana itaat edin. İtaatten ayrılırsam artık sizin üzeriniz- de itaat görevi kalmaz. Buyurun, na- maza kalkalım. Allah’ın rahmeti üzeri- nize olsun.”

(Nejat Muallimoğlu, Bütün Yönleri ile Hitabet, s. 258.)